

CSÓR KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT
GAZDASÁGI PROGRAMJA
2024-2029

1. Bevezetés

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) 116. §-a képviselő-testület át nem ruházható hatásköröként határozza meg a gazdasági program elfogadását. A hivatkozott jogszabályhely ad útmutatást a program tartalmára vonatkozóan.

A gazdasági program helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

A gazdasági program – kapcsolódva a megyei területfejlesztési elképzelésekhez – kiemelten tartalmazza az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket. A gazdasági program elkészítése során figyelembe kell venni, hogy milyen elfogadott és hatályba lépett új jogszabályok érintik az önkormányzati rendszer működését, finanszírozását, elsősorban a kötelező és önként vállalt feladatok eddigőtől eltérő meghatározásával.

A gazdasági programot a képviselő-testületnek az alakuló ülését követő hat hónapon belül kell elfogadnia.

A gazdasági programot befolyásoló tényezők:

- a kormányzat gazdaságpolitikája,
- a megyei, ezen belül a járási területfejlesztési operatív program,
- a Versenyképes Járások Program,
- nemzeti és EU-s pályázati források,
- Magyar Falu program,
- a település adottságai, a lakosság összetétele és igényei,
- az önkormányzat vagyoni helyzete, jelenlegi, illetve várható pénzügyi kondíciói,
- a polgármesteri program,
- a képviselőtestület és a bizottságok javaslatai,
- a településen működő intézmények és civil szervezetek javaslatai.

A gazdasági program összeállítása az Önkormányzat gazdaságpolitikai elveit szem előtt tartva (átláthatóság, folytonosság, realitás és következetesség) alábbi fő szempontok alapján történt:

- A Polgármester és a Képviselőtestület elképzelései,
- A település lakossága, önszerveződő közösségei által megfogalmazott igények,
- Az Önkormányzat jelenlegi, illetve várható anyagi helyzete.

Az Mötv. 116. § (5) bekezdése alapján Csór Község Önkormányzatának 2024-2029. évekre vonatkozó fejlesztési elképzeléseit, célkitűzéseit a következők szerint terjesztem elő.

2. Településfejlesztés

2.1 Közterületek

A község közterületein növelni kell a fák számát! Ez nemcsak a településkép egésze, a jövő generációk egészséges környezetének megteremtése miatt is fontos. A klímaváltozás felgyorsulása még inkább szükségessé teszi, hogy a frissen elültetett fákat, meglévő és majdani új parkrészeinket szakszerűen és rendszeresen gondozzuk. Mind a parkosítás, mind a gondozás tekintetében fontosnak tartjuk, hogy a civil összefogás és a lakossági kezdeményezések is teret kapjanak.

Sajnos a településen nagyon sok helyen hiányoznak az utcanévtáblák, ezeket a meglévőkkel együtt egységes, időtálló és jól észrevehető módon szeretnénk feltüntetni. Az eligazodást és közlekedés-biztonságot a közvilágítás hiánya leginkább az egyre növekvő lakosság számú külterületeinken rontja. Célunk a napelemes világítás kiépítése.

Az óvodával szembeni területen parkosítani szeretnénk, valamint kulturált parkoló kialakítását is tervezzük. Fontosnak tartjuk, hogy a falu ezen központi része rendezett képet mutasson. A területek rendezettségéhez, valamint a közlekedés-biztonságához is alapvető, hogy járdáinkat, útjainkat rendszeresen és szakszerűen karbantartsuk!

A buszmegálló egységes átalakítása nemcsak az összkép, az utazók kényelme szempontjából is fontos, előttünk álló feladat. A lakossági igényekre reagálva egyes buszvárók tájolásán is szükséges javítani. Olyan típusú várakozóhelyeket kell kialakítani, amelyek esztétikusak, ugyanakkor könnyen karbantarthatók. Célunk, hogy az esetleges rongálásokat megelőzzük, ha mégis bekövetkeznének, szankcionáljuk.

A környezeti fenntarthatóság egyik fontos lépése, hogy a hulladékokat szelektíven gyűjtsük, amit tudunk, hasznosítsuk újra. Ennek szellemében 2025-től lehetőséget biztosítunk a lakosság használt elektronikai eszközeinek leadására. A különböző szelektív gyűjtőhelyeket egy rendezett hulladéksziget kialakításával egy helyre koncentrálnánk majd. Ez a terület rendezettsége és a praktikusság szempontjából is elvárásunk.

2.2. Közbiztonság

A falu alsó részén évtizedes probléma a 8-as főút melletti zajvédelem megoldása. Ez a kérdés alapvetően a Közútkezelő hatáskörébe tartozik, de az ártalmak elszenvedői a helyi lakosok. Kezdeményezzük a Közútkezelőnél a kérdés újbóli napirendre tűzését, illetve, hogy fasor telepítésével mind a zajártalmakat, mind a légszennyezésből adódó gondokat csökkentésük.

Közös gondunk, a főútra való kihajtás veszélyessége, nap, mint nap tapasztaljuk, hogy a sebességkorlátozó táblák ellenére sem Székesfehérvár, sem Várpalota irányából sok esetben nem mérsékelik a sebességüket az autósok. Megoldást nyújt erre a problémára az Inota Készenléti lakótelep térségében jól bevált trafibox telepítése. A rendőrséggel együttműködve településünk kihajtóihoz is trafiboxot tervezünk kialakítani.

A jelenlegi kamera-rendszer elavult, a berendezések modernizálása szükséges. Egy-egy új kameraegység telepítése igen tetemes költséggel jár, így ennek a problémának a megoldása több lépcsőn keresztül lehetséges. A megfelelő látószögek beállításával és rendszeres karbantartással az alapvető funkcióját be tudja tölteni a rendszer, vagyis, hogy egy-egy központi területen állandó megfigyelést biztosítson, hogy az esetleges káreseményeket és rongálásokat rögzíteni tudja, növeli a biztonság-érzetünket, megfelelő kitáblázással visszatartó erőként is szolgálhat.

3. Helyi társadalom és közösség

Az iszkai hegyen élők számára, valamint a belterületen is szeretnénk kültéri közösségi pontot, találkozási helyet kialakítani, pályázati források igénybevételeivel. Mind a belterületet tekintve, mind a külterületen több olyan önkormányzati tulajdonú terület van, amely megfelelő átalakítással új funkciót kaphat, szolgálhatja a közösség érdekeit. Évek óta erős lakossági igény mutatkozik a Fitness játszópark kialakítására. A következő években ez egy megvalósítható feladat lesz.

Egy korábban már működő hagyományt szeretnénk újraéleszteni a “Tiszta udvar rendes ház” programmal, aminek keretében minden évben díjazzuk a legszebben karbantartott portákat. A falu újszülött lakóit a meglévő utalványos támogatási rendszer fenntartása mellett egy-egy fa ültetésével is köszönteni fogjuk, ezekből a fákból létrehozva a “Jövők kertjét” Csóron.

Tudva azt, hogy az iskolás gyerekeket nevelő családok számára minden évben jelentős anyagi terhet jelent a szeptember, iskolakezdési támogatással szeretnénk könnyíteni ezt az időszakot. A felsőoktatásban résztvevő fiatalok számára pedig a Bursa ösztöndíj-programba való bekapcsolódást folytatni kívánjuk.

A helyi civil társadalmi élet igen aktívnek mondható, a hasonló jellegű településekhez képest szerteágazó egyesületi élet folyik. Az önkéntességen alapuló tevékenységek a mindennapi életünk és a helyi kultúra, rendezvények fontos részeit képezik. Együttműködésre, tevékenységeik reális, önfenntartó tervezésére és összehangolására ösztönözzük a helyi civil szervezeteket, amelyeket az önkormányzat az aktuális költségvetés adta lehetőségek mentén anyagilag is támogatni kíván. A pénzügyi támogatás mellett fontos hangsúlyozni, hogy a területek, épületek, eszközök, infrastrukturális feltételek biztosítása is segítséget és sok esetben az önkormányzat számára komoly anyagi terhet jelent.

4. Gazdasági és külső kapcsolatok

A helyi vállalkozók támogatása és összefogása érdekében sok tennivaló áll előttünk a következő években. A település vállalkozásait érintő ügyekben rendszeres egyeztetés szükséges, a beruházási projektekbe a helyi szakértőket szeretnénk bevonni a tervezéstől egészen a kivitelezésig. A másik oldalról, szeretnénk támogatni a lakosság és a helyi szolgáltatók közötti egymásra találást. Tervezzük, hogy a lakosság számára a helyi “mesterek” elérhetőségeit összegyűjtjük és publikáljuk a megújuló honlapon és nyomtatott formában egyaránt.

A következő években a pályázati finanszírozási rendszer némileg átalakul. A feltételrendszerek megváltozására reagálva, aktív lépéseket teszünk azért, hogy a település fejlődéséhez minél több forrást találjunk. Ennek érdekében a hazai és a közvetlen uniós pályázatokon minden évben részt kívánunk venni. Másrészt elindítjuk csatlakozásunkat a Székesfehérvár Városkörnyéki Alaphoz, amely pont a fejlesztési projektek előfinanszírozásához nyújt kamatmentes támogatást. Ez lehetővé teszi, hogy egy-egy beruházás kapcsán ne kelljen átmeneti likviditási problémákkal küzdeni, vagy éppen komoly pluszköltségeket jelentő hitelfelvételi eljárásokba bonyolódni.

A jelenleg kezdeti szakaszában járó Versenyképes Járások Programban a környékbeli településekkel közös projektek megvalósítását tervezzük, elsősorban infrastrukturális, a közutakat, közlekedést érintő területeken. A korábbi testvértelepülési viszony megtartása mellett új partnereket is szeretnénk felkutatni, jó viszonyt kívánunk ápolni a megyei és térségi településekkel, a szomszédos községekkel pedig a rendszeres konzultációk mellett közös projektek indítását tervezzük. Erre jó példa a Szociális társulás mellett a ciklus kezdetétől formálódó kulturális együttműködés is, a térség 9 települése között.

Mindezek mellett a TOP+ operatív program keretében a csapadékvíz projekt folytatása fontos feladat, hiszen a megvalósult szakaszokon kívüli több olyan gócpont is van, ahol a víz elvezetése, kiváltképp a villámárvizek lecsillapítása kulcskérdést jelent.

5. Jövőkép

Jövőképünk egyik fontos eleme, hogy a demográfiai stabilitást megőrizzük, nem egy mesterségesen felduzzasztott alvófalú létrehozása a cél, hanem valódi, aktív közösség! Ehhez szükséges lépés a HÉSZ-felülvizsgálata, a kötelező telekméreték átgondolása, annak ösztönzése, hogy a falunkban felnövő fiatalok szívesen maradjanak helyben.

A település gazdasági stabilitása érdekében fontos lenne a 8. út közelségét kihasználva IPARI Park kialakítása és igény esetén a bővítése. Az önkormányzat rendelkezésére álló területek egy része alkalmas lehet gazdasági funkciók hasznosításra. Ez növeli a helyi iparüzési adóból származó bevételeket, amelyekkel az a célunk, hogy ne csak a feladatfinanszírozási rendszer sajátosságaiból adódó "lyukakat" tömködjük be, hanem a település fejlesztésére fordítsuk, amely a lakosok és a helyben adózó vállalkozások számára is kézzelfogható előnyöket jelent. A saját gazdálkodás stabilitása érdekében a ciklus során a meglévő helyi adókat a képviselő-testületnek minden évben felül kell vizsgálnia. Célunk általánosságban minden beruházás, fejlesztés rendszeres nyomon követése, felelős, szakértő ellenőrzése, csak a megfelelő műszaki teljesítések átvétele.

Az élhető, esztétikus és vonzó településkép kialakítása nemcsak az itt élők szempontjából fontos, hanem Csór "márkanévének", turisztikai vonzerejének növelése miatt is. Ehhez szükséges a falu egységes arculatának testreszabása, átgondolt, tervezett növénytelepítések, közösségi terek fejlesztése. Továbbá a turisztikai fejlesztések térségi koncepciókkal összefüggő megvalósítása, legyen szó akár gyalogos, vagy kerékpáros turizmusról, vagy éppen falusi szálláshelyekről.

A fenti prioritásokat az Önkormányzat éves költségvetési terveiben kell érvényesíteni.

Csór, 2025. április 08.

Borics Mihály
polgármester

